EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 21.3.2022
COM(2022) 116 final

2022/0081 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který se má zaujmout jménem Evropské unie při přípravě 19. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES CoP19)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který se má zaujmout jménem Unie při přípravě 19. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v souvislosti s plánovanými změnami příloh této úmluvy.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Cílem Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále jen „úmluva“ nebo „úmluva CITES“) je ochrana volně žijících zvířat a planě rostoucích rostlin proti nadměrnému využívání prostřednictvím mezinárodního obchodu. Úmluva vstoupila v platnost dne 1. července 1975.

Evropská unie a všechny její členské státy jsou smluvními stranami úmluvy[1].

2.2. Konference smluvních stran úmluvy

Řídícím orgánem úmluvy je konference smluvních stran (CoP) zřízená na základě článku XI úmluvy. Konference smluvních stran se schází každé dva až tři roky, aby přezkoumala provádění úmluvy. Pro účely tohoto návrhu konference smluvních stran zejména zváží a přijme návrhy na změnu seznamů ohrožených živočišných a rostlinných druhů uvedených v přílohách I a II úmluvy.

2.3. Zamýšlená rozhodnutí konference smluvních stran

Konference smluvních stran na svém 19. zasedání (CoP19), které se bude konat ve dnech 14. až 25. listopadu 2022, rozhodne o návrzích na změnu příloh úmluvy CITES (dále jen „návrhy na zařazení na seznam“). Účelem zařazení určitých (skupin) druhů do příloh je sledovat a regulovat (příloha II) nebo obecně zakázat (příloha I) obchod s těmito druhy.

Přílohy jsou jakožto nedílné součásti úmluvy právně závazné. Podle čl. XV odst. 1 písm. c) úmluvy vstupují změny přijaté konferencí smluvních stran v platnost 90 dnů po skončení konference smluvních stran.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

V souladu s čl. XV odst. 1 úmluvy může kterákoli smluvní strana podat pozměňovací návrh k příloze I nebo II, které mají být projednány na 19. zasedání konference smluvních stran. Znění pozměňovacího návrhu má být sděleno sekretariátu úmluvy nejméně 150 dní před zasedáním, tj. do 17. června 2022.

Kromě toho může kterákoli smluvní strana v souladu s článkem XVI úmluvy předložit sekretariátu seznam druhů, které podle jejích ustanovení podléhají regulaci v rámci její jurisdikce za účelem zabránění využívání druhů nebo jeho omezení a u kterých považuje za nezbytnou spolupráci jiných smluvních stran při kontrole obchodu. Ačkoli takové návrhy lze

[1] Rozhodnutí Rady (EU) 2015/451 ze dne 6. března 2015 o přistoupení Evropské unie k Úmluvě o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES), Úř. věst. L 75, 19.3.2015, s. 1.

předložit kdykoli, odstavec 3 usnesení Conf. 9.25 (Rev. CoP18) konference smluvních stran CITES doporučuje, aby smluvní strana, která hodlá zařadit druh do přílohy III, oznámila svůj záměr sekretariátu úmluvy nejméně tři měsíce před zasedáním konference smluvních stran. Cílem je zajistit, aby aktualizovaná příloha vstoupila v platnost ve stejný den jako změny příloh I a II přijaté na zasedání.

Přijaté návrhy na zařazení na seznam mohou mít dopad na pravidla EU, neboť mohou vyžadovat změny příslušných právních předpisů Unie, zejména přílohy nařízení Rady (ES) č. 338/97[2], která musí zohlednit změny příloh úmluvy. To by vedlo k zavedení omezení, pokud jde o vývoz druhů dotčených těmito změnami z EU, dovoz těchto druhů do EU a obchod s těmito druhy v rámci EU. Předložení návrhu podle článku XVI úmluvy má podobné právní účinky.

Odborníci z členských států EU a Komise posoudili různé taxonomické skupiny s cílem určit druhy, které jsou ohroženy mezinárodním obchodem a jako takové by mohly splňovat kritéria pro zařazení do jedné z příloh úmluvy CITES, s cílem předložit návrhy Unie o zařazení těchto druhů na 19. zasedání konference smluvních stran nebo v rámci tohoto zasedání. Na základě těchto úvah je v navrhovaném rozhodnutí Rady uvedeno 12 návrhů na zařazení druhů do přílohy I nebo II úmluvy CITES.

U jednoho druhu (*Cuora galbinifrons*) se navrhuje přesunout jej z přílohy II úmluvy CITES do přílohy I úmluvy CITES v souladu se závěrem výboru CITES pro zvířata, že daný druh splňuje kritéria pro zařazení do přílohy I[3] vymezená v čl. II odst. 1 úmluvy CITES, konkrétně že je ohrožen vyhynutím a je ovlivňován obchodem.

Dalších jedenáct návrhů vyžaduje, aby jednotlivé druhy nebo skupiny druhů (vyšší taxonomická úroveň) byly znovu zařazeny do přílohy II úmluvy CITES v souladu s kritérii stanovenými v čl. II odst. 2 úmluvy a v souladu s dodatečnými pokyny obsaženými v usnesení konference smluvních stran 9.24 (Rev. CoP17). U každého návrhu je toto posouzení založeno na vědecké literatuře a dalších zdrojích vědeckých informací, jako je kategorizace druhů podle Červeného seznamu ohrožených druhů Mezinárodního svazu ochrany přírody (IUCN), včetně případných obchodních údajů zaznamenaných v obchodní databázi CITES, jakož i informací specifických pro jednotlivé země, týkajících se stavu dotčených druhů z hlediska ochrany a stávajících ochranných opatření.

Tyto návrhy na zařazení na seznam byly posouzeny na zasedáních skupiny odborníků zastupujících orgány členských států odpovědné za řízení úmluvy CITES a na *ad hoc* zasedáních zástupců vědeckých orgánů členských států odpovědných za úmluvu CITES. V souladu s usnesením CoP 9.24 (Rev. CoP17) Komise rovněž konzultovala státy, v nichž se vyskytují druhy, o jejichž zařazení na seznam se uvažuje. Komise si vyžádala jejich názory na možné zařazení na seznam podle úmluvy, vyzvala je ke sdílení příslušných vědeckých informací a v případě, že státy výskytu návrh na zařazení podpořily, vyzvala je, aby se připojily k EU a předložily návrh sekretariátu. Na jaro 2022 jsou naplánována zvláštní setkání se zúčastněnými stranami z EU a zástupci třetích zemí o možných návrzích EU na zařazení na seznam.

---

[2] Nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi (Úř. věst. L 61, 3.3.1997, s. 1).

[3] Bod 20.3.8 souhrnného zápisu z 28. schůze výboru konané v roce 2015. Více informací na stránce: https://cites.org/sites/default/files/eng/com/ac/28/E-AC28-SumRec.pdf.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

V čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) jsou upravena rozhodnutí, kterými se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody."

Pojem „akty s právními účinky" zahrnuje akty s právními účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se řídí dotyčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie"[4].

4.1.2. Použití na stávající případ

Konference smluvních stran je orgán zřízený dohodou, konkrétně úmluvou CITES.

Změny příloh I a II úmluvy CITES, o nichž má rozhodnout konference smluvních stran, představují akty s právními účinky. Vzhledem k tomu, že pozměněné přílohy tvoří nedílnou součást úmluvy, budou závazné podle mezinárodního práva.

Ačkoli oznámení týkající se přílohy III nevyžaduje rozhodnutí konference smluvních stran, je vhodné jej v zájmu jednotnosti zahrnout do tohoto rozhodnutí, neboť změny přílohy III mají rovněž na nařízení Rady (ES) č. 338/97 dopad.

Změny příloh nedoplňují ani nepozměňují institucionální rámec úmluvy.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v jehož souvislosti je postoj jménem Unie zaujat. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel nebo složka.

Pokud jde o zamýšlený akt, který sleduje najednou několik cílů nebo který má několik složek, jež jsou nerozlučně spjaty, aniž je jedna vůči druhé vedlejší, musí se hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU výjimečně zakládat na různých odpovídajících právních základech.

4.2.2. Použití na stávající případ

Zamýšlená rozhodnutí konference smluvních stran sledují cíle a mají složky v oblastech „životního prostředí" a „obchodu". Tyto prvky zamýšleného aktu jsou nerozlučně spjaty, aniž je jeden vůči druhému vedlejší.

Hmotněprávní základ navrhovaného rozhodnutí proto tvoří následující ustanovení: čl. 192 odst. 1 a čl. 207 odst. 3 a odst. 4 první pododstavec.

[4] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 192 odst. 1 a článek 207 ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

2022/0081 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který se má zaujmout jménem Evropské unie při přípravě 19. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES CoP19)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 a čl. 207 odst. 3 a odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále jen „úmluva“) byla Unií uzavřena rozhodnutím Rady (EU) 2015/451 ze dne 6. března 2015[5] a vstoupila v platnost dne 1. července 1975.

(2) Podle čl. XI odst. 3 úmluvy může konference smluvních stran mimo jiné přijímat rozhodnutí o změně příloh I a II úmluvy.

(3) Kromě toho může kterákoli smluvní strana v souladu s článkem XVI úmluvy předložit sekretariátu seznam druhů, které podle jejích ustanovení podléhají regulaci v rámci její jurisdikce za účelem zabránění využívání druhů nebo jeho omezení a u kterých považuje za nezbytnou spolupráci jiných smluvních stran při kontrole obchodu.

(4) Konference smluvních stran má na svém 19. zasedání, které se uskuteční ve dnech 14. až 25. listopadu 2022, přijmout rozhodnutí o návrzích na změny příloh I a II úmluvy CITES. Smluvní strany musí tyto návrhy předložit sekretariátu úmluvy do 17. června 2022.

(5) Návrhy na zařazení druhů do přílohy III, které nevyžadují rozhodnutí konference smluvních stran, se však předkládají nejméně tři měsíce před jedním z jejích zasedání.

(6) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o návrhy na zařazení na seznam, které mají být předloženy konferenci smluvních stran, neboť změny příloh budou pro Unii závazné.

(7) Navrhovaný postoj, který má být přijat, pokud jde o návrhy na zařazení na seznam předložené k posouzení konferencí smluvních stran, vychází z odborné analýzy jejich přínosů v souladu s kritérii stanovenými v úmluvě a zohlední nejlepší dostupné vědecké důkazy. Tyto důkazy podporují konkrétní návrhy na zařazení na seznam stanovené v tomto rozhodnutí s cílem zajistit, aby obchod s dotyčnými druhy neohrožoval jejich přežití ve volné přírodě,

[5] Úř. věst. L 75, 19.3.2015, s. 1.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Návrhy na změnu příloh úmluvy CITES, které má Unie předložit na 19. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin nebo v jeho rámci, jsou uvedeny v příloze 1.

Článek 2

Návrh na zařazení do přílohy III úmluvy CITES, který má Unie předložit na 19. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin nebo v jeho rámci, je uveden v příloze 2.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně